

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Karlovy Vary

Inspekční zpráva

Základní škola, Luby, Masarykova 195

Masarykova 195, 351 37 Luby

Identifikátor školy: 600 066 410

Zřizovatel: Město Luby, Nám. 5. května 164, 351 37 Luby

Školský úřad Cheb, Palackého 8, 350 13 Cheb

Termín konání orientační inspekce: 4. - 7. dubna 2000

Čj.	052 117/200-5053
Signatura	oe1ct102

Úplná základní škola je jedinou školou v pohraničním městě, vzdělává 315 žáků v patnácti třídách. Od šestého ročníku jsou žáci druhého stupně diferencováni do tříd podle prospěchu (třídy „studijní“ a „praktické“). Inspekce se zaměřila na kvalitu výuky v předmětech český jazyk, matematika a fyzika na druhém stupni.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Předmět je ve všech ročnících druhého stupně vyučován pět hodin týdně, s výjimkou osmého ročníku, kde tvoří týdenní dotace čtyři hodiny. Pro žáky devátých ročníků je do učebního plánu zařazen volitelný předmět seminář z českého jazyka, žáci všech ročníků druhého stupně si mohou zvolit předmět literárně dramatická výchova. Učivo je rozpracováno do tematických plánů, učební osnovy jsou plněny. Jazyková a literární složka jsou v obsahu učiva rozloženy rovnoměrně. Plánování výuky je v kompetenci každého učitele, pro předmět není ustavena předmětová komise ani garant předmětu. Vyučující spolu úzce spolupracují, připravují společné akce (divadlo, olympiádu, atd.) Správnost tematických plánů kontroluje ředitelka školy.

Výukou předmětu jsou pověřeni čtyři vyučující, dva s odbornou a pedagogickou způsobilostí, dva bez předepsané způsobilosti. Chybějící vzdělání kvalitu výuky neovlivňuje negativním způsobem, oba zmínění učitelé dosáhli způsobilosti pro 1. stupeň základní školy a ve výuce předmětu na druhém stupni mají dostatečnou zkušenost.

Výuka probíhá v běžně vybavených třídách, výzdoba některých z nich je obsahově vztažena k výuce českého jazyka. Žáci jsou vybaveni ucelenou řadou vyhovujících učebnic, učitelé navíc pracují s různými doplňkovými texty. V kabinetu pro český jazyk jsou k dispozici audiokazety a videokazety s literárními pásmy. V průběhu inspekce nebyla využita didaktická technika.

Předmět je v rozvrhu hodin zařazen v souladu s psychohygienickými zásadami, ty jsou dodržovány i v průběhu samotné výuky. Vyučující často střídají činnosti, zařazují relaxační prvky.

Organizace hodin byla přehledná, učitelé dobře pracovali s cílem výuky. Většina činností měla frontální charakter, výklad byl vhodně střídán s řízeným rozhovorem. Účelně byly spojovány jazyková a literární složka předmětu. Velmi efektivní byla interpretace literárních textů, vyučující se zaměřují především na obsah a výchovné vyznění vhodně vybraných ukázek z děl probíraných autorů.

Výrazná část činností probíhá s přímým zapojením žáků, zařazovány jsou žakovské referáty, samostatná práce, efektivní byla práce skupinová. Žáci jsou vedeni k souvislému vyjadřování, v této oblasti dosahují lepších výsledků třídy „studijní“, ve třídách „praktických“ jsou viditelné nižší tempo výuky i menší náročnost na teoretické znalosti.

Žáci jsou motivováni k vlastní četbě, vyučující často zařazují mezipředmětové (především kulturní a historické) souvislosti. Velmi motivační je účelné využití dramatizace.

V oblasti hodnocení je kladen důraz na zdůvodnění klasifikace (někdy za pomoci spolužáků), žáci jsou hodnoceni taktně, využito je často pochvalných slov.

V hodinách byla vytvořena klidná, pracovní atmosféra, žáci pracovali soustředěně a se zájmem. Vztahy mezi žáky a učiteli jsou nekonfliktní, obě strany se chovají vstřícně.

Kvalita vzdělávání v předmětu český jazyk je velmi dobrá.

Matematika a fyzika

Týdenní hodinové dotace obou předmětů i obsah učiva jsou v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Tematické plány (časová rozvržení učiva) jsou ve všech ročnících společné pro studijní i prakticky zaměřené třídy s tím, že se jednotliví vyučující ve „studijních“ třídách mohou případně orientovat na náročnější a rozšiřující učivo, naopak v „praktických“ třídách dostává větší prostor důkladné procvičení učiva základního. Učební osnovy obou předmětů jsou plněny. Hospitované hodiny byly vesměs velmi dobře odborně i metodicky připraveny s ohledem na výše uvedenou studijní diferenciaci tříd.

Výuku matematiky zajišťuje čtveřice zkušených vyučujících, dvě jsou plně odborně i pedagogicky způsobilé (jedna navíc aktivně pracuje v metodické komisi při ŠÚ v Chebu), zbývající dvě jsou sice kvalifikovány pouze pro první stupeň, ovšem s výukou matematiky na druhém stupni mají dlouholeté zkušenosti. Podobná situace je ve fyzice, kde z dvojice vyučujících je momentálně pouze jedna učitelka odborně a pedagogicky způsobilá, druhá perspektivní (plně odborně i pedagogicky způsobilá) učitelka je na mateřské dovolené a výuku převzal kvalitní vyučující prvního stupně. Přes stávající pouze „padesátiprocentní“ odbornou a pedagogickou způsobilost matematiků a fyziků svědčí hospitované hodiny o celkově velmi zodpovědné a koncepční práci celého zkušeného týmu a vytvářejí předpoklady pro velmi dobrou úroveň výuky obou náročných exaktních předmětů.

Materiální podmínky výuky jsou na solidní úrovni, pokud se týká učebnic, sbírek úloh, odborných publikací, názorných pomůcek i didaktické techniky je snaha o postupnou modernizaci kabinetů ze strany vedení školy nesporná. Zaujalo efektivní využití zpětného projektoru, kapesních kalkulaček, ve fyzice navíc časté experimentování. Estetická úroveň učeben je celkově velmi dobrá.

Psychohygienické zásady výuky jsou zcela respektovány skladbou rozvrhu i pestrou náplní vyučovacích hodin.

Z metodického hlediska byla základem všech hospitovaných hodin frontální forma výuky se snahou o aktivizaci žáků v průběhu celé vyučovací hodiny. Společným pozitivním rysem byla rovněž snaha o maximální srozumitelnost výkladu a praktické pojetí učiva mj. vhodnou skladbou a četností zadávaných problémových úloh. Výše uvedená studijní a praktická diferenciacie tříd se žádoucím způsobem odráží v náročnosti výuky, způsobech práce se žáky i v pracovním tempu a poskytuje výrazně větší prostor pro individuální rozvoj schopností žáků. Jednotliví vyučující navíc dbají na obsahovou pestrost a zajímavost svých hodin, snaží se co nejčastěji uplatňovat pozitivní motivaci, rozhodně častěji žáky chválí, nežli naopak. V nižších ročnících využívají přirozené hravosti a soutěživosti žáků. V hodnocení tradičně převažuje písemné zkoušení. Četnost známek poskytuje dostatek informací o prospěchu žáků. Úroveň vědomostí žáků zejména v matematice je velmi dobrá, což mimo jiné potvrzují úspěchy školy v matematických soutěžích.

Odpovídající pozornost je ze strany vyučujících věnována čtvrtletním písemným prověrkám, laboratorním protokolům ve fyzice i úrovni žákovských sešitů po formální a obsahové stránce.

Hospitované hodiny charakterizoval oboustranně vstřícný a přátelský způsob komunikace, takže i průměrně nadaní žáci mohli absolvovat vyučovací hodiny bez nežádoucího stresu.

Kvalita vzdělávání v předmětech matematika a fyzika je celkově velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání v českém jazyce, matematice a fyzice

Plánování a příprava sledovaných předmětů jsou na průměrné úrovni, pro výuku jsou vytvořeny velmi dobré podmínky. Metody a formy práce jsou efektivní a účelné, důraz v českém jazyce je kladen na komunikaci, v matematice a fyzice na rozvoj logického myšlení a aplikačních schopností žáků. Motivace a hodnocení, stejně jako komunikace a atmosféra ve třídách jsou velmi dobré.

Celkově je kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitelka školy zpracovala a na zahajovací pedagogické poradě v září 1998 projednala Strategický plán školy s výhledem do roku 2003. Záměry obsažené v tomto dokumentu respektují postavení školy v malém pohraničním městě, se špatnou dopravní dostupností, a jsou vytvořeny s ohledem na velmi rozdílnou sociální a rozumovou úroveň žáků. Hlavním cílem činnosti školy je poskytování všeobecně zaměřeného základního vzdělání bez výrazné profilace. Plánované činnosti směřují k udržení naplněnosti školy a zamezení odchodu žáků do okolních základních škol. Strategický plán je postupně plněn (každý rok je zaveden alespoň jeden volitelný předmět, v některých předmětech je realizováno projektové vyučování, doplňují se učební pomůcky, škola si vytváří vlastní image – důraz na historii školy, tradiční ceremoniály apod.). Některé cíle se zatím realizovat nepodařilo (zvyšování počtu pedagogicky a odborně způsobilých učitelů, větší podíl pracovníků na organizaci školy, stanovení specifických učebních plánů pro nadané a slabší žáky).

Naznačená koncepce je každoročně konkretizována v organizačním plánu práce pro probíhající školní rok. Plán obsahuje dílčí úkoly z oblasti výchovy a vzdělávání (zde není stanoveno adresné určení odpovědnosti za splnění úkolů), z oblasti organizace vyučování a materiálního zajištění (v této části je plán adresný a konkrétní). Plnění jednotlivých činností je pravidelně projednáváno na poradách.

Učební plány jednotlivých ročníků zpracovává ředitelka v souladu se zvoleným vzdělávacím programem vždy na jeden školní rok. Učební plány jsou pro zajištění návaznosti a dodržení hodinových dotací předmětů zakládány ve školní dokumentaci.

Ředitelka stanovila podrobnou, reálnou koncepci rozvoje školy. Záměry jsou postupně plněny. Roční plán práce je funkčním nástrojem řízení školy.

Oblast plánování je velmi dobrá.

Organizování

Vedení školy tvoří ředitelka a její zástupkyně, v oblasti výchovy je členem širšího vedení i výchovný poradce. Obě řídicí pracovnice mají stanoveny kompetence a náplň práce v operačním plánu školy. Ředitelka (kromě celkové zodpovědnosti za činnost školy) vede především pracovníky prvního stupně, zástupkyně se zaměřuje na stupeň druhý.

Na prvním stupni je zřízeno metodické sdružení, to má v plánu práce školy určeny hlavní úkoly. Na druhém stupni nedelegovala ředitelka žádné odborné kompetence na metodické složky (nejsou ustaveny), určení nejsou ani garanti jednotlivých předmětů. Koordinace výuky je zajišťována každodenním kontaktem vyučujících, jednotlivé „kabinety“ se scházejí dle potřeby. Závěrečné a rozhodující slovo při řešení odborných a organizačních problémů ve všech předmětech má ředitelka.

Výuka na druhém stupni je organizována na základě prospěchové diferenciaci žáků, od šestého ročníku se zřizují třídy „praktické“ a „studijní“.

Škola nabízí žákům 7. – 9. ročníku řadu volitelných předmětů (celkem 7), žáci navštěvují i předměty nepovinné (celkem 5).

Chod školy se řídí vnitřním řádem pro učitele a žáky. Oba dokumenty jsou přílohou organizačního plánu práce. Řád pro žáky respektuje školské předpisy; stanovuje především formální pravidla chování a docházky do školy.

Pro pedagogické pracovníky je vytvořen přehledný informační systém, využívány jsou především pedagogické porady (5x ročně) a porady provozní (dle potřeby). Každodenní informace jsou přenášeny osobním kontaktem vedení školy s pedagogickým sborem.

Žáci jsou informováni prostřednictvím třídních učitelů, ve škole je umístěna řada vývěsek s velmi dobrou informativní hodnotou, využíván je školní rozhlas. Několikrát ročně probíhají mimo výuku třídnické hodiny.

Rodiče a zákonní zástupci mají možnost zúčastnit se 3x ročně třídních schůzek (na prvním stupni se některé schůzky odehrávají netradičním způsobem – ukázky výuky). Rodiče jsou písemně upozorňováni na slabý a nedostatečný prospěch či problémové chování svých dětí.

Na veřejnosti se škola prezentuje kulturními a sportovními akcemi, úspěchy jsou publikovány v regionálním tisku. Pozitivní je vytváření školních tradic (např. Poslední zvonění – akce společná pro vycházející a nově nastupující žáky).

Ve škole je vedena povinná dokumentace v souladu se školskými předpisy. Kontrolovány byly třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy všech tříd druhého stupně, zápisy z pedagogických rad od školního roku 1996/97, učební plán, vnitřní řád školy a rozvrh vyučovacích hodin (vše pro školní rok 1999/2000). Dokumentace je obsahově vedena správně, drobné formální nedostatky byly v průběhu inspekce odstraněny.

Organizace chodu školy je přehledná a funkční. Nedostatkem je absence metodických složek pro koordinaci výuky na druhém stupni. Vytvořený informační systém je spíše nadprůměrný. Sledovaná povinná dokumentace je vedena v souladu se školskými předpisy.

Oblast organizování je velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Ve škole působí 21 pedagogických pracovníků. Vyučovací hodiny, odučené s odbornou způsobilostí, tvoří 35, 5 % z celkového počtu, ředitelka za tohoto stavu volí způsob přidělování vyučovacích povinností podle schopností jednotlivců, existující odbornost učitelů je využita efektivně.

Dvě učitelky prvního stupně dále studují, ostatní si odborné znalosti doplňují na vzdělávacích akcích pedagogických center. Přenos poznatků mezi vyučujícími je průběžně zajišťován.

V oblasti vedení pracovníků volí ředitelka školy otevřený, pozitivně laděný přístup. Kritéria pro přidělování osobních příplatků a mimořádných odměn jsou písemně zpracována a celoročně zveřejněna.

Oblast vedení a motivování pracovníků je vzhledem k funkčnímu způsobu vzdělávání učitelů a díky pozitivnímu stylu vedení hodnocena jako velmi dobrá.

Kontrolní mechanismy

Pro kontrolní činnost vypracovala ředitelka školy konkrétní plán, ten obsahuje rozvržení hospitační i související kontroly dokumentace a žákovských písemností. Hospitační činnost je většinou zaměřena obecně, namátkově se ředitelka věnuje tematickým úkolům (např. hodnocení a sebehodnocení v hodinách). Četnost hospitační činnosti je dostatečná, z návštěv v hodinách jsou pořizovány zápisy, závěry jsou prokazatelně s vyučujícími projednávány. Zápisy z hospitační dokladují motivující přístup vedení školy, většinou jsou v nich vyzdvíženy klady kontrolované výuky.

Ředitelka sleduje výsledky vzdělávání, na konci klasifikačních období jsou statisticky srovnávány celkový prospěch a chování žáků s minulým obdobím.

Výsledky tříd jsou srovnávány jen na prvním stupni, na stupni druhém se toto srovnání neprovádí vzhledem k diferenciaci žáků, výsledky výuky jsou však sledovány mimo jiné i v souvislosti s možností přeřazení žáka ze „studijní“ do „praktické“ třídy a naopak, tyto změny jsou pedagogickou radou projednávány na konci klasifikačních období.

Kontrolní mechanismy jsou zaměřeny především na úroveň výuky jednotlivých učitelů, výsledky vzdělávání jsou sledovány statisticky. Vytvořený kontrolní systém je účinný.

Tato oblast je hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality řízení

Způsob řízení školy je ve sledovaných oblastech funkční a účinný. Plánované činnosti jsou realizovány, organizování chodu školy je velmi dobré. Řízení druhého stupně postrádá delegování odborných kompetencí na metodické složky či garanty předmětů. Vedení a motivování pracovníků a s tím související kontrolní mechanismy jsou spíše nadprůměrné. Úroveň řízení školy je ve sledovaných oblastech velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Vzdělávací program

Ve škole se vyučuje ve všech ročnících podle vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16 847/96.

Název školy

V rozhodnutí Školského úřadu Cheb o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, čj. 64/2000, ze dne 16. prosince 1999, je chybně uveden název školy. Ten je v rozporu s § 2, odst. (3) vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole; neobsahuje název okresu a nadbytečně obsahuje název ulice a číslo hlavní budovy.

Úspěchy žáků a další aktivity školy

- Postup do finále celostátní soutěže Eurorébus.
- Velmi dobré umístění žáků školy v olympiádě v českém jazyce a matematických soutěžích na okresní úrovni.
- Realizace vlastního divadelního představení v rámci volitelného předmětu literárně dramatická výchova.

- Účast na mezinárodních projektech (Důvěra překonává hranice).
- Realizace ekologických projektů (Les, Ptactvo) ve spolupráci se zahraničními školami.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, čj. 64/200, ze dne 16. prosince 1999;
- třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy všech tříd druhého stupně;
- zápisy z pedagogických rad (od školního roku 1996/97);
- rozvrh hodin pro školní rok 1999/2000;
- vnitřní řád školy;
- učební plán pro školní rok 1999/2000;
- tematické plány sledovaných předmětů;
- Strategický plán školy (1998 – 2003);
- Organizační plán práce ZŠ Luby pro školní rok 1999/2000;
- kontrolní záznamy ředitelky školy;
- kritéria pro přiznávání finančních odměn.

ZÁVĚR

Pozitiva

- velmi dobrá kvalita výuky ve sledovaných předmětech
- příznivá sociální atmosféra
- pozitivní styl ředitelky školy v řízení

Negativa

- chybějící koordinace výuky prostřednictvím metodických složek

Sledovaná výuka českého jazyka, matematiky a fyziky má celkově nadprůměrnou úroveň vzhledem k vytvořeným podmínkám, řízení školy je velmi dobré. Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou ve škole efektivně využívány.

Celkově je činnost školy ve sledovaných oblastech velmi dobrá.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jaroslav Šafránek	Mgr. Jaroslav Šafránek v.r.
Členka týmu	Mgr. Zdenka Spalová	Mgr. Zdenka Spalová v. r.

V Karlových Varech dne 28. dubna 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: ..2. května 2000...

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Ivana Rapprichová

Ivana Rapprichová v. r..

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Cheb	17. května 2000	144/2000
Zřizovatel Město Luby	17. května 2000	143/2000

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		nebyly podány